



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **LIPINA AGRO s.r.o., IČ: 269 80 452**, se sídlem Hrubá Vrbka, Hrubá Vrbka č. p. 189, zastoupen Mgr. Liborem Rojarem, advokátem v Uherském Ostrohu, Veselská 710, **za účasti:** Hornácká farma s.r.o., IČ: 276 97 061, se sídlem Hrubá Vrbka, Hrubá Vrbka č. p. 120, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Praha 1, Těšnov 17, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 3. 7. 2013, č. j. 40597/2013-MZE-12151, č. j. 40594/2013-MZE-12151 a č. j. 40597/2013-MZE-12151,

T a k t o:

- I. Žaloby se zamítají.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se včas podanými žalobami dne 10. 9. 2013 domáhal u Městského soudu v Praze zrušení rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 3. 7. 2013:

- č. j. 40590/2013-MZE-12151, kterým nebylo vyhověno námitce podle § 3g odst. 7 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, proti oznámení Ministerstva zemědělství, Agentura pro zemědělství a venkov Hodonín, ze dne 19. 2. 2013, č. j. EP84061/93/5, sp. zn. 82a/2012/LPIS-FAJ, o neprovedení změny evidovaných údajů v evidenci půdy podle užívatelských vztahů u půdních bloků, resp. dílů půdních bloků, uvedených v tomto oznámení a nacházejících se v k. ú. Hrubá Vrbka, ve čtverci 530-1200;

- č. j. 40594/2013-MZE-12151, kterým nebylo vyhověno námitce podle § 3g odst. 7 zákona o zemědělství proti oznámení Ministerstva zemědělství, Agentura pro zemědělství a venkov Hodonín, ze dne 18. 2. 2013, č. j. EP84061/73/8, sp. zn. 409c/2012/LPIS-FAJ, o neprovedení změny evidovaných údajů v evidenci půdy podle uživatelských vztahů u půdních bloků, resp. dílů půdních bloků, uvedených v tomto oznámení a nacházejících se v k. ú. Hrubá Vrbka, ve čtverci 540-1200;
- č. j. 40597/2013-MZE-12151, kterým nebylo vyhověno námitce podle § 3g odst. 7 zákona o zemědělství proti oznámení Ministerstva zemědělství, Agentura pro zemědělství a venkov Hodonín, ze dne 24. 4. 2013, č. j. EP84061/68/3, sp. zn. 404/2012/LPIS-FAJ, o neprovedení změny evidovaných údajů v evidenci půdy podle uživatelských vztahů u půdních bloků, resp. dílů půdních bloků, uvedených v tomto oznámení a nacházejících se v k. ú. Kuželov, ve čtverci 530-1200.

Žalovaný citovanými rozhodnutími nevyhověl námitkám společnosti LIPINA-AGRO s.r.o. proti neprovedení oznámené změny v evidenci půdy ve vztahu k půdním blokům, resp. dílům půdních bloků, uvedených v oznámení a nacházejících se v k. ú. Hrubá Vrbka, ve čtverci 530-1200, v k. ú. Hrubá Vrbka, ve čtverci 540-1200 a v k. ú. Kuželov, ve čtverci 530-1200. Důvodem odmítnutí byla skutečnost, že společnost Hornácká farma s.r.o. předložila dříve podepsané smlouvy a úředně ověřená čestná prohlášení vlastníků zemědělské půdy, v nichž výslovně prohlásili, že veškeré pozemky pronajímají společnosti Hornácká farma.

Žalovaný dále konstatoval, že k podaným námitkám a jejich přílohám nebyla předložena žádná dokumentace, ze které by bylo možno odvodit právní důvod užívání, který by svědčil v prospěch podatele námítky. Žádné nové důkazy, které by zemědělská agentura před vydáním svého oznámení neměla k dispozici, a které by mohly založit právní důvod užívání pro podatele námítek namísto dosavadního uživatele, však podatelem námítek předloženy nebyly, takže spisový materiál, který měla zemědělská agentura k dispozici, lze považovat za úplný a dostatečný. Jako rozhodný důkaz užívání zemědělské půdy je třeba považovat úředně ověřená prohlášení vlastníků a rovněž časové hledisko uzavírání nájemních smluv svědčí pro dosavadního uživatele.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. července 2006, č. j. 7 As 26/2005-67, podle něhož „ve správním řízení se řeší pouze otázky, které jsou relevantní pro potřeby evidence, aniž by správní úřad jakkoliv řešil, resp. vyřešil, soukromoprávní spor mezi podnikateli. Aby v daném případě v rámci své kompetence mohl provést zápis do evidence, musel posoudit, který z podnikatelů tyto užívá a z jakého právního titulu. Vyřešení této otázky bylo podstatné pro vydání správního rozhodnutí, který z podnikatelů bude v evidenci zapsán, aby správní orgány mohly o návrzích rozhodnout.“

Žalobce se svým podáním domáhal zrušení napadených rozhodnutí a shodně namítal, že není správné, aby pro posouzení právně relevantního uživatelského vztahu bylo stěžejní čestné prohlášení vlastníka pozemku.

Žalobce namítal, že z citovaného na rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 26/2005-67, považuje za stěžejní větu „Aby v daném případě ústav mohl v rámci své kompetence provést zápis do evidence, musel posoudit, který z podnikatelů tyto chmelnice

užívá a z jakého právního titulu.“ Správní orgány měly proto vyhodnotit střet duplicitních nájemních smluv jako předběžnou otázku a vyřešení této předběžné otázky na základě platných právních předpisů řádně a přezkoumatelným způsobem odůvodnit.

Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ze dne 18. 11. 2013 navrhl žalobu zamítnout s tím, že vzájemné neshody jednotlivých hospodařících subjektů může vyřešit pouze civilní soud, jenž by na základě žalob závazně určil, které nájemní vztahy jsou platné, a které nikoliv.

Žalovaný mj. uvedl, že v desítkách probíhajících řízení o aktualizaci evidence půdy v k. ú. Malá a Hrubá Vrbka byly všemi zúčastněnými subjekty neustále předkládány další a další smlouvy stále starších dat a rovněž duplicitní smlouvy. V této situaci si pak Ministerstvo zemědělství pouze z předkládaných nájemních smluv nemohlo učinit úsudek o tom, který z uživatelů předložil doklad prokazující právní důvod užívání zemědělské půdy. Ministerstvo zemědělství proto vyzvalo k předkládání čestných prohlášení vlastníků pronajímaných pozemků s tím, aby uvedli, komu vlastně pozemky pronajali. Vycházelo se přitom z předpokladu, že vlastník by měl mít nejlepší přehled o tom, do jakých právních vztahů vstoupil a komu pronajal své pozemky. V případě více čestných prohlášení od stejného vlastníka, pak správní orgány dávají přednost úředně ověřenému čestnému prohlášení, jinak nejstaršímu z předložených čestných prohlášení.

Z hlediska evidence půdy je pak jedinou možností nápravy nežádoucího evidenčního stavu dohoda všech zúčastněných subjektů. O smírné řešení se Ministerstvo zemědělství již opakovaně, ale bohužel marně pokoušelo.

Městský soud v Praze nařídil ve věci jednání, které se konalo dne 8. 12. 2015, z něhož se zástupce žalobce omluvil s tím, že nemá námitek na projednání věci v nepřítomnosti žalobce. Žalovaný správní orgán setrval na svých dříve písemně vyjádřených stanoviscích.

Městský soud v Praze usnesením spojil řízení o žalobách proti napadeným rozhodnutím, který byla do té doby vedena samostatně pod spisovými značkami 8 A 144/2013, 8 A 145/2013 a 8 A 146/2013, ke společnému projednání s tím, že společné řízení o všech těchto věcech bude nadále vedeno pod sp. zn. 8 A 144/2013.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Městský soud v Praze posoudil napadené rozhodnutí podle § 75 soudního řádu správního, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle § 3g odst. 7 zákona o zemědělství proti oznámení podle odstavce 5 nebo 6 může uživatel podat ministerstvu nejpozději do 15 dnů ode dne jeho doručení písemnou námitku, která musí být odůvodněna. Podaná námitka nemá odkladný účinek. O podané námitce

rozhodne ministr zemědělství na základě návrhu jím ustavené zvláštní námitkové komise. Písemné vyhotovení rozhodnutí o námitkách se doručuje uživateli a je konečné.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 26/2005-67 pokud vznikne spor mezi dvěma podnikateli s chmelem o tom, kdo z nich má být zapsán do evidence chmelnic (§ 4 odst. 1 a 2 zákona č. 97/1996 Sb., o ochraně chmele), musí správní orgán posoudit, který z těchto dvou podnikatelů splňuje definici „podnikatel s chmelem“. Takové rozhodnutí nijak neupravuje vzájemné vztahy mezi těmito dvěma podnikateli ve smyslu soukromoprávním, ale pouze určuje, který z podnikatelů bude v evidenci chmelnic zapsán.

Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. dubna 2009, č. j. 11 Ca 143/2008-35:

I. Rozhodnutím o nezařazení do evidence využití zemědělské půdy podle uživatelských vztahů (§ 3a a násl. zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství) je zasahováno do veřejných subjektivních práv žadatele, neboť takové rozhodnutí předurčuje výsledek rozhodování o poskytnutí dotace. Proto takové rozhodnutí podléhá přezkumu soudem ve správním soudnictví.

II. Aktualizace evidence půdy podle § 3g zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, má místo tehdy, pokud je uváděn stav evidence a zapsaných uživatelů do souladu s realitou. Tomu odpovídají důvody, pro které je třeba aktualizaci provádět, obsažené v § 3g odst. 1 tohoto zákona.

III. Právní úprava svěčuje rozhodnutí o tom, kterému z žadatelů svědčí právní titul k užívání z hlediska zapsání do evidence využití půdy, Ministerstvu zemědělství. Námitka, že jinému žadateli titul k užívání nesvědčí z důvodu neplatnosti jeho nájemní smlouvy k pozemku, nesměruje proti tomu, zda správní orgán posoudil, komu svědčí užívací titul, ale je otázkou občanskoprávního sporu mezi žadateli.

Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. října 2014, č. j. 11 A 12/2014 – 35, správní orgán posoudí oznámení a změnu v evidenci půdy neprovede, pouze pokud údaje v ohlášení shledá nepravdivými nebo neúplnými (§ 3g zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství). Toto posouzení nejen může, ale zároveň musí provést. Přitom zkoumá, zda dané oznámení splňuje všechny znaky požadované pro provedení změny v evidenci půdy, toto posouzení však nemá povahu autoritativního rozhodnutí ve věci sporu mezi účastníky o jejich vzájemných právech a povinnostech, ale má povahu úsudku o předběžné otázce, nikoli konstitutivního rozhodnutí řešícího spor mezi účastníky řízení. Takové závazné řešení sporu náleží do pravomoci nalézacího soudu v občanskoprávním řízení.

Podle § 3g odst. 14 zákona o zemědělství na řízení podle odstavců 1 až 13 se nevztahuje správní řád, s výjimkou lhůt a doručování.

Smyslem vedení evidence využití zemědělské půdy je podle § 3a odst. 1 zákona o zemědělství vytvoření podkladů pro kontrolu správnosti údajů uvedených v žádosti o dotaci a ke kontrole plnění podmínek dotace. Za tímto účelem se do předmětné evidence zaznamenávají údaje stanovené v § 3a odst. 5 zákona o zemědělství. Evidence zemědělské půdy podle uživatelských vztahů je tedy určitým záznamem zákonem stanovených informací

o půdních blocích, jenž slouží ke zjednodušení a urychlení poskytování dotací a kontrole jejich plnění, a to tím, že správní orgán při poskytování dotací vychází z informací, které jsou do této evidence zapsány na základě průkazných dokladů předložených příslušnou osobou. Aktualizace evidence podle ustanovení § 3g zákona o zemědělství má místo tehdy, pokud je vzhledem ke konkrétním, zejména skutkovým okolnostem, uváděn stav evidence a zapsaných uživatelů do souladu s realitou.

O aktualizaci evidence půdy podle ustanovení § 3g zákona o zemědělství na základě žádosti žalobce jde i v inkriminované věci, a to ve vztahu k půdním blokům, resp. dílům půdních bloků, uvedených v oznámení a nacházejících se v k. ú. Hrubá Vrbka, ve čtverci 530-1200, v k. ú. Hrubá Vrbka, ve čtverci 540-1200 a v k. ú. Kuželov, ve čtverci 530-1200. Správní orgány proto zkoumaly, zda je vzhledem ke konkrétním, zejména skutkovým okolnostem, uváděn stav evidence uvedených pozemků a zapsaných uživatelů do souladu s realitou.

Žalobce shodně ve svých třech žalobách namítal, že není správné, aby pro posouzení právně relevantního uživatelského vztahu bylo stěžejní čestné prohlášení vlastníka pozemku, že žalované Ministerstvo zemědělství, jakož i správní orgán prvního stupně, si tedy zvolilo nesprávný podklad pro rozhodnutí, resp. nesprávné kritérium pro rozhodnutí ve věci evidence. Vytýkal, že svou rozhodovací činnost nahradily správní orgány subjektivním, čestným prohlášením vlastníka pozemku, který navíc nemůže být ve vztahu k oběma v úvahu přicházejícím nájemcům zcela v nezávislém postavení, a tím zatěžuje svá rozhodnutí vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Městský soud v Praze vycházejí z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu v těchto věcech, neshledal tuto námitku odůvodněnou.

Městský soud v Praze musel především poukázat na to, že charakterem úkonu, spočívajícím v zapsání do evidence uživatelů půdních bloků, se zabýval Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku č. j. 7As 26/2005 – 67, v němž konstatoval, že „ve správním řízení se řeší pouze otázky, které jsou relevantní pro potřeby evidence, aniž by správní úřad jakkoliv řešil, respektive vyřešil soukromoprávní spor mezi podnikateli. Aby v daném případě mohl v rámci své kompetence provést zápis do evidence, musel posoudit, který z podnikatelů tyto užívá a z jakého právního titulu. Vyřešení této otázky bylo podstatné pro vydání správního rozhodnutí, který z podnikatelů bude v evidenci zapsán, aby správní orgány mohly o návrzích rozhodnout.“ Správní orgán tedy pouze zkoumá, který z podnikatelů půdu užívá a z jakého právního důvodu.

Podle čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod nemůže správní orgán zasahovat do práv a povinností občanů jinými způsoby, než mu dovoluje zákon. V inkriminované věci zákon o zemědělství dovoluje správnímu orgánu pouze posoudit ohlášení z toho hlediska, zda splňuje všechny znaky požadované pro provedení změny v evidenci půdy. Toto posouzení není autoritativním rozhodnutím řešícím soukromoprávní spor mezi účastníky řízení, ale je pouze úsudkem o předběžné otázce. Závazné řešení této otázky náleží do pravomoci nalézacího soudu v občanskoprávním řízení. Správní orgán tedy pouze zkoumá, zda podnikatel půdu užívá a z jakého právního důvodu. Podle těchto zjištění případně provede změnu v evidenci půdy.

V inkriminovaném správním řízení se řeší pouze otázky, které jsou relevantní pro potřeby evidence, aniž by správní orgán jakkoliv řešil, či vyřešil soukromoprávní spor mezi podnikateli. Je na správním orgánu, aby posoudil, který z podnikatelů užívá předmětné pozemky, z jakého právního titulu. Vyřešení této otázky je podstatné pro vydání správního rozhodnutí, o tom, který z podnikatelů bude v evidenci zapsán, aby správní orgán mohl o jeho návrzích rozhodnout. Správní orgán tedy pouze zkoumá, který z podnikatelů užívá zemědělské pozemky a z jakého právního důvodu. V návaznosti na tento závěr pak Nejvyšší správní soud konstatoval, že pokud vznikne spor mezi dvěma podnikateli o to, který z nich je tedy tím nájemcem, musel by se takový spor řešit cestou občanskoprávního řízení.

Úkolem Ministerstva zemědělství je pak opatřit si dostatečný podklad proto, aby mohlo ve věci evidence posoudit a rozhodnout, což v projednávaných třech věcech podle názoru soudu bylo provedeno beze zbytku, když žalobce v řízení o stížnosti nedoložil žádný nový důkaz ve svůj prospěch. Skutečnosti, podle kterých žalovaný rozhodoval, tedy čestná prohlášení vlastníků inkriminovaných pozemků, lze za daného stavu věci považovat za kritérium rozumné a přiměřené povaze věci.

Navíc je třeba, podle názoru Městského soudu v Praze přihlédnout k tomu, že na řízení podle ustanovení 3g zákona o zemědělství se nevztahují obecné předpisy o správním řízení. Je tedy v zásadě na správním orgánu, jaký způsob dokazování nebo zjišťování podkladů pro své rozhodnutí zvolí, aniž by byl omezen nebo limitován těmi normami a zásadami správního řádu. Soud proto dospěl k závěru, že Ministerstvo zemědělství v inkriminované věci postupovalo jak v souladu se zákonem o zemědělství, tak i v souladu se zásadami logiky a jeho rozhodnutí je tedy přiměřené věci.

Městský soud v Praze uzavírá s tím, že stejně jako správní orgány se nemohl v řízení o žalobě podle § 65 odst. 1 soudního řádu správního zabývat otázkou, zda žalobci svědčí nájemní právo k inkriminovaným zemědělským pozemkům, resp. zda došlo k platnému a účinnému odstoupení od předchozích nájemních smluv. Rozhodnutí takovéhohoto soukromoprávního sporu totiž náleží do pravomoci civilního soudu.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí správního orgánu v rozsahu žalobních bodů a ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že žalovaný správní orgán při svém rozhodování neporušil zákonem stanovené povinnosti a nevydal nezákonná rozhodnutí. Z těchto důvodů proto soud podaným žalobám nevyhověl a podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního je zamítnul tak, jak je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud opřel o ustanovení § 60 odst. 1 soudního řádu správního a contrario, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému správnímu orgánu žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 8. prosince 2015

**JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu**

Za správnost vyhotovení:
Jana Válková